Người ký: Ủy ban nhân dân tỉnh Tây Ninh
Cơ quan: Tỉnh Tây Ninh
Thời gian ký: 09.12.2019 15:42:32 +07:00

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH TÂY NINH	CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập - Tự do – Hạnh phúc
Số: 455 /BC-UBND	*Tây Ninh, ngày 09 tháng 12 năm 2019*

BÁO CÁO
Kết quả thực hiện Dự án hỗ trợ người khuyết tật tại các tỉnh bị phun rải chất da cam do USAID tài trợ trên địa bàn tỉnh Tây Ninh

Thực hiện Công văn số 11845/CQTT-KHTH ngày 25/10/2019 của Cơ quan thường trực Ban Chỉ đạo 701 Quốc gia khắc phục hậu quả bom mìn và chất độc hóa học sau chiến tranh tại Việt Nam về việc xin ý kiến các địa phương về Dự án hỗ trợ người khuyết tật tại các tỉnh bị phun rải chất da cam do USAID tài trợ, Ủy ban nhân dân tỉnh báo cáo kết quả thực hiện Dự án hỗ trợ người khuyết tật tại các tỉnh bị phun rải chất da cam do USAID tài trợ trên địa bàn tỉnh Tây Ninh, cụ thể như sau:

1. Thông tin chung về người khuyết tật

Theo kết quả sơ bộ điều tra, rà soát kết quả rà soát hộ nghèo, hộ cận nghèo năm 2019 tỉnh Tây Ninh có 312.681 hộ gia đình, có khoảng 1.939 hộ nghèo/3.724 nhân khẩu, 3.346 hộ cận nghèo/9.619 nhân khẩu. Số hộ nghèo theo chuẩn nghèo của tỉnh (hộ có mức sống trung bình theo quy định tại Quyết định số 59/2015/QĐ-TTg): 4.728 hộ/14.869 nhân khẩu.

Toàn tỉnh có 23.264 người khuyết tật (NKT) (3.987 người khuyết tật đặc biệt nặng, 13.753 người khuyết tật nặng, 5.524 người khuyết tật nhẹ). Chia theo dạng tật (một người có thể có từ 02 dạng khuyết tật):

- Khuyết tật vận động: 11.118 người;
- Khuyết tật nghe và nói: 1.453 người;
- Khuyết tật nhìn: 1.535 người;
- Khuyết tật thần kinh, tâm thần: 3.702 người;
- Khuyết tật trí tuệ: 1.831 người;
- Khuyết tật khác: 3.766 người.

Số người đang hưởng chế độ trợ cấp hàng tháng tại cộng đồng theo quy định tại Nghị định số 136/2013/NĐ-CP là 33.683 người, trong đó người khuyết tật đặc biệt nặng, người khuyết tật nặng là 17.601 người.

Theo số liệu thống kê, khảo sát của Hội Nạn nhân chất độc da cam/dioxin, trên địa bàn tỉnh có 9.208 người bị phơi nhiễm chất độc da cam, trong đó người khuyết tật là nạn nhân chất độc da cam là 4.325 người *(đính kèm bảng tổng hợp các loại hình khuyết tật)*. Số người đang hưởng chính sách ưu đãi người có công là 1.542 người (người bị nhiễm chất độc hóa học là 1.056, con người bị nhiễm chất độc hóa học là 486).

2. Thực trạng đời sống vật chất, tinh thần, sinh kế của người khuyết tật và người khuyết tật là nạn nhân chất độc da cam

Trong những năm qua, việc thực hiện chế độ chính sách đối với NKT trên địa bàn ngày càng được chú trọng. Hằng năm đảm bảo bố trí kinh phí để thực chính sách bảo trợ xã hội, bình quân mỗi năm ngân sách nhà nước đã chi trả trợ cấp là hơn 81 tỷ đồng, chính sách trợ giúp xã hội đã đã góp phần quan trọng trong việc ổn định đời sống vật chất và tinh thần của người khuyết tật; ưu tiên thực hiện hỗ trợ NKT là trẻ em, người cao tuổi; đảm bảo điều kiện để NKT thực hiện quyền, nghĩa vụ và trách nhiệm, tạo điều kiện cho NKT tham gia bình đẳng vào các hoạt động xã hội, hòa nhập cộng đồng; được miễn hoặc giảm một số khoản đóng góp cho các hoạt động xã hội; chăm sóc sức khỏe, phục hồi chức năng, học văn hóa, học nghề, việc làm, trợ giúp pháp lý; đồng thời, tạo điều kiện thuận lợi cho các tổ chức, cá nhân tham gia hỗ trợ NKT, trợ giúp về tài chính, phục hồi chức năng, chăm sóc, giáo dục, dạy nghề, tạo việc làm, cung cấp dịch vụ khác trợ giúp NKT. Đã có nhiều tổ chức, cá nhân chung tay góp sức cùng tham gia các hoạt động trợ giúp NKT đặc biệt là Hội trợ giúp người khuyết tật Việt Nam (VNAH), Trung tâm Phát triển Sức khỏe Bền vững (VietHealth), Trung tâm Khuyết tật và Phát triển (DRD).

Hội Bảo trợ người khuyết tật và Bảo vệ quyền trẻ em tỉnh và các tổ chức thành viên đã tập trung chương trình hỗ trợ sinh kế nhằm giúp cho hộ nghèo có người khuyết tật, trẻ mồ côi có điều kiện để phát triển kinh tế hộ gia đình. Đã tổ chức trao tặng 132 con bò, giải quyết cho 30 hộ mượn vốn không tính lãi (mỗi hộ 05 triệu đồng) để giải quyết sinh kế cho NKT... bước đầu đã phát huy được hiệu quả của nguồn vốn đầu tư. Hỗ trợ 20 chiếc ghe, xuồng cho NKT, trị giá 160 triệu đồng.

Dự án Ngân hàng bò và Phát triển cộng đồng tỉnh Tây Ninh do Tổ chức ADRA tại Việt Nam tài trợ đã phối hợp với Hội Người mù tỉnh hỗ trợ 68 con bò sinh sản cho 68 hộ gia đình có người khiếm thị trên địa bàn 02 huyện Châu Thành và Bến Cầu đến nay số lượng bò (F1 và F2) đã tăng lên gần 100 con; phối hợp với Sở Lao động – Thương binh và Xã hội triển khai thực hiện với mục tiêu giảm nghèo và cải thiện an sinh cho nông dân nghèo và gia đình có người khuyết tật. Dự án được triển khai thực hiện từ năm 2011 trên địa bàn 4 xã: Long Giang, Long Chữ (huyện Bến Cầu), Thành Long, Ninh Điền (huyện Châu Thành), với số bò ban đầu đã bàn giao là 317 con cho 317 hộ nghèo trên địa bàn, theo hình thức xoay vòng, sau gần 8 năm triển khai thực hiện, đến nay đã có 601 hộ tham gia Dự án (trong đó có 73 hộ có người khuyết tật), so với Dự án ban đầu tăng 284 hộ.

Nhìn chung, các mô hình hỗ trợ sinh kế trên địa bàn tỉnh phát huy hiệu quả tích cực giúp các gia đình được hỗ trợ sinh kế có phương tiện cải thiện cuộc sống.

Về sinh kế cho người khuyết tật là nạn nhân chất độc da cam, từ khi thành lập đến nay, hằng năm Hội Nạn nhân chất độc da cam/dioxin tỉnh đều xây dựng kế hoạch để vận động và chăm sóc giúp đỡ nạn nhân như: xây nhà tình thương, thăm tặng quà nhân dịp lễ tết, trợ cấp khó khăn đột xuất, hỗ trợ điều trị bệnh... hỗ trợ vốn chăn nuôi, sản xuất, buôn bán nhỏ, hỗ trợ vốn xoay vòng không tính lãi... Ngoài ra, Hội còn phối hợp với Trung tâm Dạy nghề Người khuyết tật và

trẻ mồ côi Thành phố Hồ Chí Minh đưa nạn nhân có nhu cầu học nghề để tạo việc làm, tuy nhiên đa số nạn nhân học nghề xong vẫn không xin được việc làm.

3. Kết quả các dự án hỗ trợ trên địa bàn tỉnh

3.1. Các tổ chức đã và đang thực hiện dự án đối với người khuyết tật trên địa bàn tỉnh

a) Tổ chức ADRA tại Việt Nam: Dự án Ngân hàng bò và Phát triển cộng đồng tỉnh Tây Ninh.

Nội dung tài trợ: Hỗ trợ bò sinh sản cho hộ gia đình cho hộ gia đình có người khiếm thị và hộ nghèo trên địa bàn 4 xã: Long Giang, Long Chữ (huyện Bến Cầu), Thành Long, Ninh Điền (huyện Châu Thành).

b) Hiệp hội Bảo trợ trẻ em Christina Noble tại thành phố Hồ Chí Minh: Dự án Trung tâm Nuôi dạy trẻ khiếm thị Tây Ninh.

Nội dung tài trợ: tài trợ chi phí nuôi trẻ nội trú, tổ chức các lớp học nghề, chăm sóc sức khỏe và một số hoạt động khác cho Trung tâm Nuôi dạy trẻ khiếm thị Tây Ninh.

c) Cơ quan Phát triển Quốc tế Hoa Kỳ (USAID) tài trợ thông qua các nhà thầu thực hiện dự án là Hội trợ giúp NKT Việt Nam (VNAH), Trung tâm Phát triển Sức khỏe Bền vững (VietHealth), Trung tâm Khuyết tật và Phát triển (DRD). Cụ thể:

- Tổ chức VNAH: Dự án Hỗ trợ Thực thi và Điều phối chính sách và Quyền của người khuyết tật và Trị liệu đối với người khuyết tật.

Nội dung thực hiện: Tổ chức các lớp tập huấn nâng cao nhận thức và thực hiện các chính sách, chế độ đối với người khuyết tật; hỗ trợ trực tiếp cho người khuyết tật về sinh kế, vật lý trị liệu….trên địa bàn tỉnh.

- Tổ chức VietHealth: Dự án "Tăng cường Năng lực Mạng lưới Dịch vụ và Trị liệu cho trẻ em khuyết tật"(DISTINCT).

Nội dung thực hiện: Nâng cao năng lực toàn diện cho cán bộ chủ chốt về phát hiện sớm, can thiệp sớm (PHS/CTS) và Quản lý thông tin cho trẻ em dưới 6 tuổi. Triển khai mô hình PHS/CTS cho trẻ em dưới 6 tuổi. Nâng cao nhận thức cộng đồng về khuyết tật trẻ em và mô hình PHS/CTS. Tăng cường khả năng ứng dụng mô hình PHS/CTS khuyết tật trẻ em ở cấp tỉnh.

- Tổ chức DRD: Dự án "tiếp cận cho mọi người"

Nội dung thực hiện: Nâng cao nhận thức cho cộng đồng về vấn đề khuyết tật; Thành lập và tăng cường kỹ năng cho các câu lạc bộ của người khuyết tật ở cấp huyện, cấp xã; Giúp người khuyết tật trong tiếp cận và hòa nhập cộng đồng.

3.2. Kết quả thực hiện

Với sự hỗ trợ của các dự án tỉnh triển khai đầy đủ các chương trình sàng lọc, phát hiện sớm, can thiệp sớm khuyết tật cho trẻ từ 0-6 tuổi. Kết quả đã phát hiện được 2.025 trẻ khuyết tật, trong đó 1.5781 trẻ đã hoặc đang được can thiệp và hỗ trợ, chiếm 78% tổng số trẻ được phát hiện khuyết tật trên toàn tỉnh. Cụ thể: 348 trẻ được can thiệp phục hồi chức năng, 949 trẻ được can thiệp giáo dục đặc biệt, 190 trẻ được hỗ trợ chuyển tuyến, 62 trẻ được cấp dụng cụ tập luyện.

Đến nay, 124 trẻ khuyết tật vận động và 318 trẻ khuyết tật trí tuệ đã được chuyên gia khám, đánh giá là có tiến bộ, đạt mục tiêu can thiệp và được quyết định đóng ca (kết thúc can thiệp).

Mạng lưới cán bộ làm công tác PHCN đã thành lập được ở tất cả các tuyến, huyện và xã. Trong đó, các Trung tâm Y tế huyện, thành phố thành lập khoa/khoa ghép PHCN; 100% xã/phường/thị trấn triển khai và duy trì chương trình PHCN dựa vào cộng đồng và cán bộ phụ trách công tác PHCN đều đã được tập huấn trang bị các kiến thức cơ bản về PHCN, các kỹ thuật tập luyện các nhóm bệnh thường gặp tại cộng đồng.

Hầu hết NKT trong tỉnh đã được khám, phân loại, quản lý, theo dõi đồng thời có các biện pháp hỗ trợ về chăm sóc sức khỏe phù hợp như: hướng dẫn tập PHCN tại nhà, điều trị tại bệnh viện, phẫu thuật chỉnh hình và làm dụng cụ trợ giúp. Nhìn chung NKT biết cách chăm sóc bản thân để phòng ngừa hạn chế các biến chứng nặng hơn.

Thân nhân NKT và NKT đã được tư vấn, chuyển giao và đã cơ bản nắm vững kiến thức và kỹ thuật PHCN phù hợp để giúp thân nhân của họ tập PHCN tại nhà, động viên hỗ trợ người nhà và NKT học cách độc lập trong cuộc sống và hòa nhập cộng đồng.

Trang bị và tư một số trang thiết bị thiết yếu để phát triển các dịch vụ kỹ thuật về chuyên ngành Phục hồi chức năng (PHCN) cho Bệnh viện PHCN, từng bước đáp ứng nhu cầu chăm sóc sức khỏe của người dân. Đối tượng được PHCN ngày càng đa dạng như: người bệnh bị bẩm sinh, tai nạn do sinh hoạt, lao động, giao thông,...

Cán bộ làm công tác PHCN thường xuyên được đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn.

Thực hiện khảo sát và hoàn thành việc cải tạo 13 công trình công cộng hỗ trợ NKT tiếp cận và sử dụng tính đến thời điểm hiện tại, gồm: Trụ sở Sở Lao động - Thương binh và Xã hội; Trung tâm Nuôi dưỡng và Phục hồi chức năng cho nạn nhân chất độc da cam/Dioxin tỉnh Tây Ninh; UBND phường 1, 3, 4, Hiệp Ninh, Ninh Sơn, Ninh Thạnh; UBND xã Thạnh Tân, Tân Bình, Bình Minh; Trung tâm văn hóa - thể thao - học tập cộng đồng xã Bình Minh; Trạm y tế phường Ninh Thạnh.

Sở Lao động – Thương binh và Xã hội đã phối hợp với Tổ chức DRD và Hội Bảo trợ người khuyết tật – Bảo vệ quyền trẻ em thành lập 03 câu lạc bộ người khuyết tật trên địa bàn huyện Châu Thành, Hòa Thành và Thành phố Tây Ninh.

Ngoài ra, còn có các hoạt động dành riêng cho nạn nhân chất độc da cam/Dioxin, như sau:

a) Khám và can thiệp về Phục hồi chức năng tại Trung tâm:

- Tháng 12/2018, khám lâm sàng cho 25 trẻ khuyết tật tại trung tâm, từ đó lập ra danh sách 13 trẻ được can thiệp thường xuyên về vật lý trị liệu và hoạt động trị liệu;

- Tháng 3/2019 và tháng 4/2019, tổ chức can thiệp và hỗ trợ về hoạt động trị liệu cho các em thông qua các trò chơi, hoạt động sinh hoạt hàng ngày;

- Tháng 5/2019, mời chuyên gia từ tổ chức Rổ Bướm (Butterfly Basket Foundation) sang thăm khám và đánh giá quá trình can thiệp, từ đó lập ra kế hoạch/thời khóa biểu can thiệp cho các trẻ tại trung tâm;

- Trong tháng 7/2019 và tháng 8/2019, tổ chức 4 đợt can thiệp nhóm, thông qua các sinh hoạt tập thể, làm việc nhóm, trò chơi vận động, đặc biệt đẩy mạnh về hoạt động trị liệu cho các em;

- Từ tháng 9/2019 đến nay, can thiệp hoạt động trị liệu cho trẻ không còn được tổ chức theo đợt mà được tổ chức thành các buổi can thiệp cá nhân, liên tục, xuyên suốt tháng;

- Đội ngũ tham gia trong quá trình can thiệp chính là các bác sĩ và kỹ thuật viên đã được đào tạo 10 tháng. Mỗi kỹ thuật viên sẽ phụ trách can thiệp từ 4-5 em. Do đó, đảm bảo được sự theo dõi và điều chỉnh liên tục trong quá trình can thiệp.

b) Khám lâm sàng về Phục hồi chức năng cho người khuyết tật tại các huyện

- Số người khuyết tật được thăm khám là 67 người, sau đó đưa vào danh sách theo dõi can thiệp là 40 người;

- Hai nạn nhân chất độc da cam tại huyện Gò Dầu được đưa vào chương trình thí điểm của mô hình chăm sóc giảm nhẹ tại nhà, do tình nguyện viên được đào tạo tại cộng đồng đến thực hiện các công tác chăm sóc cho người khuyết tật đặc biệt nặng tại nhà

c) Vận động tổ chức từ thiện Phật giáo Tzu Chi Đài Loan tại Việt Nam: Tài trợ 407 triệu đồng để xây dựng Hội trường sinh hoạt chung cho các cháu nạn nhân chất độc da cam tại Trung tâm nuôi dưỡng và phục hồi chức năng cho nạn nhân chất độc da cam/dioxin tỉnh Tây Ninh.

d) Vận động Ông Nguyễn Khắc Dõ, Việt kiều Mỹ: Tài trợ xây 01 phòng làm việc, 01 nhà kho, 04 nhà vệ sinh, nâng cấp nhà ăn và láng sân cho Trung tâm với tổng kinh phí là 436 triệu đồng.

đ) Hội Nạn nhân chất độc da cam/dioxin tỉnh Tây Ninh: Phát động chương trình nuôi dưỡng nạn nhân tại cộng đồng, vận động các mạnh thường quân hỗ trợ tiền, gạo ... cùng gia đình nuôi dưỡng nạn nhân có hoàn cảnh khó khăn tại nhà, hiện đang thực hiện nuôi dưỡng được 508 nạn nhân (mỗi nạn nhân được hỗ trợ từ 200 đến 500 ngàn đồng/01 tháng).

3.3. Những tồn tại, hạn chế

- Cơ sở vật chất của một số bệnh viện còn hạn hẹp, xuống cấp, cơ sở vật chất trang thiết bị chưa đáp ứng nhu cầu điều trị của người dân trên địa bàn.

- Đội ngũ Bác sỹ, kỹ thuật viên chuyên ngành PHCN tại tỉnh vẫn còn thiếu nhiều so với nhu cầu.

- Một số cán bộ chuyên trách PHCN xã chuyển công tác hoặc về hưu, cán bộ PHCN mới chưa có đủ kinh nghiệm và kiến thức về PHCN khiến công tác PHCN tại nhà tại các xã chưa được tốt như mong đợi.

- Tỷ lệ huy động trẻ khuyết tật được tiếp cận giáo dục còn thấp; số lượng học sinh học hòa nhập giảm dần ở cấp học trung học cơ sở và trung học phổ thông; Cơ sở vật chất chưa đáp ứng yêu cầu cho việc giảng dạy học sinh khuyết tật.

- Số lượng người khuyết tật tiếp cận được với chính sách trợ giúp pháp lý còn ít so với thực tế.

- Việc áp dụng tiêu chuẩn, quy chuẩn xây dựng công trình đảm bảo người khuyết tật tiếp cận sử dụng còn hạn chế, chỉ ở mức độ tiếp cận tối thiểu (có đường dốc ở lối vào công trình). Nếu có thiết kế tiếp cận thì người khuyết tật tìm được lối đi khó khăn vì các lối đi ở những góc khuất và không có biển báo.

- Mức sống của người khuyết tật nhìn chung còn thấp; một bộ phận người khuyết tật ở nông thôn, đặc biệt là ở vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số đời sống còn khó khăn.

- Có lúc, có nơi còn một số địa phương giải quyết chế độ trợ cấp xã hội, trợ giúp xã hội hàng tháng theo chính sách quy định đối với người khuyết tật chưa kịp thời.

- Công tác dạy nghề cho người khuyết tật còn gặp nhiều khó khăn, do người khuyết tật có đặc điểm đa khuyết tật (khiếm thính, khiếm thị, thiểu năng trí tuệ, khuyết tật vận động...) nên khi đầu tư cơ sở vật chất dạy nghề khó phù hợp theo nguyện vọng, điều kiện sức khỏe của người khuyết tật và một phần chủ yếu là do người khuyết tật còn mặc cảm và tự ti nên có tâm lý e ngại khi tham gia học nghề. Bên cạnh đó, nhiều gia đình người khuyết tật là hộ nghèo, ở nông thôn, nhận thức còn thấp nên không khuyến khích người khuyết tật đi học nghề mà muốn ở nhà để trông nhà, làm việc nội trợ... người khuyết tật thường ít có khả năng học lên cao nên ảnh hưởng rất lớn đến việc dạy nghề, tiếp thu kiến thức của người khuyết tật.

4. Nhu cầu, hình thức hỗ trợ, hoạt động chăm sóc phù hợp với đặc điểm địa phương dành cho người khuyết tật và người khuyết tật là nạn nhân da cam; cơ chế phối hợp và cách thức tổ chức hiệu quả dự án

- Qua khảo sát, đa số người người khuyết tật nói chung và người khuyết tật là nạn nhân chất độc da cam nói riêng đều có nhu cầu được hỗ trợ về đời sống như: nuôi dưỡng, chăm sóc tại cộng đồng; hỗ trợ vốn chăm nuôi, sản xuất; tiếp sức đến trường… và nhất là được nâng mức chuẩn trợ cấp xã hội hàng tháng để đảm bảo người khuyết tật có mức sống tối thiểu và tiếp cận các dịch vụ xã hội cơ bản và cần thiết;

- Tiếp tục vận động và phối hợp với tổ chức VNAH, VietHealth, DRD và các đơn vị liên quan, các mạnh thường quân trong công tác chăm sóc giúp đỡ người khuyết tật là nạn nhân chất độc da cam nhằm giúp họ vượt qua khó khăn, mặc cảm về bệnh tật, tinh thần lạc quan sống hòa nhập với cộng đồng, xã hội. Thực hiện chương trình xây dựng nhà tình thương cho nạn nhân chất độc da

cam, thực hiện các chương trình hỗ trợ về đời sống như: nuôi dưỡng nạn nhân tại cộng đồng; hỗ trợ vốn chăn nuôi, hỗ trợ sinh kế và tiếp sức đến trường...

Trên đây là báo cáo kết quả thực hiện Dự án hỗ trợ người khuyết tật tại các tỉnh bị phun rải chất da cam do USAID tài trợ trên địa bàn tỉnh Tây Ninh./.

Nơi nhận:
- Văn phòng Thường trực Ban Chỉ đạo 701;
- CT, các PCT UBND tỉnh;
- Sở Lao động – Thương binh và Xã hội;
- Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh;
- Hội Nạn nhân chất độc da cam/Dioxin;
- CVP, PCVP Long, Nhung;
- PVHXH;
- Lưu: VT, VP ĐĐBQH, HĐND và UBND tỉnh. Tuấn

KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Nguyễn Thanh Ngọc

